

Stručni rad

PBZ SAVE INICIJATIVA – POTICAJ ZA STVARANJE BOLJE I ZELENJE BUDUĆNOSTI

Aleksandra Hohnjec, mag. oec., mentor
Ekonomska i birotehnička škola Bjelovar

mr.sc. Jadranka Dorešić, dipl. oec., savjetnik
Srednja škola Ivan Švear Ivanić Grad

Sažetak

Međunarodna inicijativa ekološke održivosti SAVE, koju provodi Privredna banka Zagreb (PBZ) u suradnji s Muzejem štednje iz Torina, ima za cilj približiti učenicima teme održivosti, kružne ekonomije i djelovanja u lokalnoj zajednici. Učenici viših razreda srednjih škola, uz podršku mentora, mapiraju probleme iz svojih lokalnih sredina te osmišljavaju održiva rješenja. Ovaj stručni rad prikazuje kako su Ekonomska i birotehnička škola Bjelovar te Srednja škola Ivan Švear Ivanić Grad provele ovu inicijativu kroz edukaciju, istraživanje i kreativne projekte usmjerene na održivu modu i zero waste koncept. Učenici su razvijali ekološku svijest, kritičko mišljenje i poduzetničke vještine potrebne za budućnost.

Ključne riječi: PBZ SAVE, održivost, kružna ekonomija, ekološka održivost, srednjoškolski projekti

1.Uvod

Suočeni s klimatskom krizom, zagađenjem i prekomjernom potrošnjom resursa, obrazovni sustavi sve više u prvi plan stavljaju teme održivog razvoja. Inicijativa SAVE odgovor je na potrebu uključivanja mladih u stvarne izazove i osnaživanja za aktivnu ulogu u stvaranju održive budućnosti. PBZ, kao članica međunarodne grupacije Intesa Sanpaolo, provodi ovu inicijativu s ciljem educiranja i angažiranja srednjoškolaca u području ekološke održivosti i kružne ekonomije. Učenici promišljaju o problemima u svojim zajednicama, istražuju uzroke i posljedice te predlažu rješenja kroz kreativne i primjenjive projekte.

U nastavku prikazujemo iskustva dviju škola – Ekonomske i birotehničke škole Bjelovar i Srednje škole Ivan Švear Ivanić Grad koje su svojim angažmanom, uz mentorstvo nastavnika, doprinijele promociji ekološke odgovornosti i održivih navika među mladima.

2.SAVE u školama – primjer dobre prakse

2.1 Ekonomska i birotehnička škola Bjelovar

U školskoj godini 2024./2025. učenici Ekonomske i birotehničke škole Bjelovar pod mentorstvom Aleksandre Hohnjec, mag. oec. po prvi su put sudjelovali u PBZ SAVE inicijativi kroz projekt školskog tima Bjelovar2Innovate. Projekt se usmjerio na konkretne izazove s kojima se građani Bjelovara svakodnevno susreću, osobito u kontekstu prometa, ekologije i urbanog planiranja.

U svom video uratku učenici su prikazali grad Bjelovar kroz originalan i kreativan pristup. U pozadini je svirala rock pjesma „Zabranjena ljubav“, koju je napisao učenik škole, a govori o mitološkim bićima Bilogore i identitetu Bjelovara. Učenici su se posebno osvrnuli na probleme prometnih gužvi u jutarnjim satima, osobito u industrijskoj zoni, te na nelogičnosti u rasporedu odvoza otpada, budući da se komunalni otpad prikuplja upravo kada građani odlaze na posao, što dodatno stvara prometne čepove i zagađenje.

Kao konkretno rješenje predložili su noćno prikupljanje otpada te sustav nagrađivanja savjesnih građana koji aktivno doprinose čistoći i očuvanju okoliša. U sklopu projekta proveli su i anketu među građanima, čiji su rezultati dodatno osnažili relevantnost odabrane teme.

Posebnu vrijednost ovom projektu donijela je izjava gradonačelnika Bjelovara, gospodina Daria Hrebaka, koji se odazvao pozivu učenika i u videu odgovorio na njihova pitanja. Njegovo sudjelovanje ne samo da je dodatno obogatilo sadržaj projekta, već je pokazalo važnost otvorene komunikacije između mladih i lokalne vlasti. Svojim sudjelovanjem u video projektu, gradonačelnik Bjelovara, gospodin Dario Hrebak dao je vrijedan doprinos autentičnosti i relevantnosti rada, potvrđujući važnost dijaloga između mladih i lokalne zajednice.

2.2 Srednja škola Ivan Švear Ivanić Grad

U istoj inicijativi sudjelovali su i učenici Srednje škole Ivan Švear Ivanić Grad, pod mentorstvom mr. sc. Jadranke Dorešić, dipl. oec. Projekt učenika četvrtog razreda bio je usmjeren na podizanje svijesti o problemu napuštenih životinja u lokalnoj zajednici te na istraživanje mogućih rješenja koja vode njihovu zbrinjavanju i udomljavanju.

Učenici su kroz istraživački rad i video uradak predstavili izazove s kojima se suočavaju udruge, veterinarske službe i komunalne službe kada je riječ o skrbi za napuštene životinje. U videu je sudjelovao veterinar Robert Sirovec, vlasnik veterinarske ambulante „Četiri šape“, koji već petnaest godina radi isključivo s kućnim ljubimcima. Istaknuo je važnost kvalitetne veterinarske skrbi, spašavanja životinja i timskog rada, naglasivši da je ambulanta izuzetno dobro opremljena za potrebe liječenja i udomljavanja.

Predsjednica udruge za zaštitu životinja „Zlatni Čagalj“, Marina Cunj, govorila je o logističkim i financijskim izazovima s kojima se udruga suočava. Navela je podatke o količini hrane koja se troši na mjesečnoj razini te opisala praksu i učestalost udomljavanja životinja od strane građana.

Učenici su intervjuirali i Ilijanu Mišković, komunalnu redarku Grada Ivanić-Grada, koja je pojasnila kako grad sudjeluje u financiranju i sufinanciranju skrbi za napuštene životinje. Istaknula je konkretne brojke i mjere koje lokalna samouprava poduzima kako bi pomogla u rješavanju ove rastuće problematike..

3. Zaključak

SAVE inicijativa primjer je uspješnog povezivanja obrazovanja s održivim razvojem i lokalnim djelovanjem. Učenici, osnaženi znanjem i podrškom mentora, prepoznaju svoju ulogu u rješavanju problema zajednice i postaju aktivni nositelji promjena.

Provedbom ovakvih projekata škole ne samo da jačaju ekološke kompetencije učenika, već i stvaraju kulturu odgovornosti i suradnje, prijeko potrebnu u današnjem svijetu. Učenici su kroz rad na projektima razvijali ekološku osviještenost, komunikacijske i prezentacijske vještine, kritičko mišljenje, sposobnost rješavanja problema te vještine timskog i suradničkog učenja. Istovremeno, ojačali su i osjećaj društvene odgovornosti jer su kroz vlastita istraživanja prepoznali probleme zagađenja, neadekvatnog gospodarenja otpadom, prometne buke, brige za napuštene životinje i socijalnih razlika te su za njih osmislili konkretna, održiva i provediva rješenja. Kroz sudjelovanje više do 350 učenika iz 11 hrvatskih gradova, SAVE inicijativa pokazala je kako mladima treba pružiti priliku da aktivno sudjeluju u procesima promjene. Njihova energija, kreativnost i osviještenost ključni su čimbenici u izgradnji zelenije i pravednije budućnosti. U konačnici, ovakve inicijative potvrđuju važnost obrazovanja koje nadilazi okvire učionice i doprinosi razvoju odgovornih, osnaženih i angažiranih građana.

4.Literatura

- [1.] <https://www.pbz.hr/gradjani/nasa-grupa/Odrzivi-razvoj/Financijska-edukacija.html> (26. 7 .2025.)
- [2.] <https://www.youtube.com/watch?v=fBsAKw450q8> (26. 7. 2025.)
- [3.] https://drive.google.com/file/d/1aY0WYvZ4mdHDauPrhnmfObFdK2Nf7MOM/view?usp=drive_link (26. 7. 2025.)